

## EKSPERT CNN DLA E24: WIELKA BRYTANIA PLANUJE REWOLUCJĘ ENERGETYCZNĄ [KOMENTARZ]

---

„Zero netto do 2050 r.” – na pierwszy rzut oka wygląda jak hasło, które można usłyszeć w MI6 czy w Ministerstwie Obrony Narodowej Wielkiej Brytanii – pisze w komentarzu dla serwisu Energetyka24 John Deferios z CNN, gospodarz programu Global Energy Challenge.

Mówiąc wprost – Wielka Brytania deklaruje, że za 30 lat będzie neutralna pod względem emisji dwutlenku węgla. Powinniśmy o tym pamiętać, szczególnie jako brytyjscy obywatele czy rezydenci. Jeśli ktoś uważa, że to nic takiego, to jest w wielkim błędzie.

„Neutralność węglowa do 2050 r.” to odważna deklaracja, która może ułatwić Wielkiej Brytanii prowadzenie debaty na temat zmian klimatu. Piąta gospodarka świata jest gotowa na postawienie sobie tego celu – choć trudnego, to zdaniem polityków – możliwego do osiągnięcia.

Pomimo sporów o Brexit, wyznaczenie takiego celu padło na podatny grunt i zachęciło Unię Europejską do zaplanowania funduszu w wysokości 850 miliardów funtów, aby projekt stał się możliwy do zrealizowania również na Wyspach.

Być może Wielka Brytania, bardziej niż jakiegokolwiek inne państwo, zbudowała swój dobrobyt na węglu. To w końcu ten surowiec pobudził rewolucję przemysłową zasilając koleje i statki, które pozwoliły brytyjskiemu imperium zbudować gospodarkę wartą 2,3 biliona funtów.

Na początku 2020 roku, 39% krajowej energii elektrycznej nadal pochodzi z paliw kopalnych takich jak węgiel, ropa naftowa czy gaz ziemny. Ten ostatni stanowi największy udział (36%) w ogólnym koszyku energetycznym Wielkiej Brytanii i jest postrzegany jako te czystsze paliwo przejściowe zastępujące wysokoemisyjny węgiel.

Jednak spalanie węglowodorów zwiększa poziom CO<sub>2</sub> w atmosferze, co również przyczynia się do zmian klimatu. Teraz Wielka Brytania znów ma być pionierem, z tym że rozpoczynając innego rodzaju rewolucję – próbując zrównoważyć emisję dwutlenku węgla poprzez eliminację samego węgla i zaproponowanie przedsiębiorcom trzydziestoletniego planu działania, jak odpowiednio inwestować.

„Ważne jest, aby nasze firmy mogły planować, wiedząc jednocześnie jakie są długoterminowe strategie. Uważam również, że dla Wielkiej Brytanii istotne jest odgrywanie wiodącej roli w zachęcaniu innych do pójścia w ich ślady” – powiedziała baronowa Brown of Cambridge, wiceprzewodnicząca Komitetu ds. Zmian Klimatu.

W ubiegłym roku, po raz pierwszy, od czasu kiedy królowa Wiktorija zasiadła na tronie, Wielka Brytania przez dwa tygodnie wytwarzała energię elektryczną bez spalania węgla. Był to symboliczny kamień

milowy na drodze do zielonego wzrostu. Oto kolejny: w trzecim kwartale 2019 roku odnawialne źródła energii wygenerowały więcej energii elektrycznej niż paliwa kopalne.

W najnowszym odcinku programu CNN, *Global Energy Challenge* podróżowaliśmy po całym kraju – od wietrznej Kornwalii na południowym zachodzie po Somerset, w którym znajduje się największy pojedynczy projekt budowlany w Europie, elektrownia jądrowa Hinkley Point C. Jest to niskowęglowe rozwiązanie energetyczne, niosące za sobą wciąż rosnącą kwotę 23 miliardów funtów i piętno katastrof w Czarnobylu i Fukushima. Dzisiaj energia jądrowa stanowi 20% całkowitych dostaw energii w kraju.

Ale dla mnie, Aberdeen w północno-wschodniej Szkocji było najlepszym przykładem tego, na czym polega przejście z węglowodorów na odnawialne źródła energii – znane w branży jako transformacja energetyczna.

Ponad pół wieku temu na Morzu Północnym odkryto ogromne złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, co diametralnie zmieniło miasto na zawsze. Sir Ian Wood urodził się w rodzinie rybackiej; jego ojciec miał mały zakład zajmujący się naprawą statków i do dziś jest właścicielem największego w okolicy zakładu przetwórstwa rybnego.

Dzięki strategicznemu portowi obsługującemu przybrzeżne platformy wiertnicze, Aberdeen stało się znaną stolicą ropy naftowej w Europie, produkując w szczytowym momencie 2,8 miliona baryłek dziennie, czyli tyle samo co Kuwejt, arabski gigant naftowy.

Po wizycie w bogatym w ropę, amerykańskim stanie Houston, Sir Ian założył Wood Group, międzynarodową firmę naftową, która miała zawojować rynek podczas boomu na czarne złoto.

Jednak załamanie na rynku ropy naftowej w latach 2015-2016 stanowiło sygnał alarmowy, w wyniku którego zlikwidowano 100 tys. miejsc pracy w tym sektorze. Skłoniło to miliardera do objęcia kierownictwa nad Opportunity North East – partnerstwem publiczno-prywatnym mającym na celu wspieranie rozwoju energii odnawialnej i rozpoczęcia transformacji.

Może to zabrzmieć jak naciągana historia, ale te same osoby, które pracowały na platformach wiertniczych i gazowych, są przenoszone do pracy na przybrzeżnych platformach wiatrowych, które u wybrzeży Aberdeen wyrastają jak grzyby po deszczu.

„Unoszące się na morzu konstrukcje – wiemy o nich wszystko. To istotny element wydobycia ropy i gazu. To będzie prawdziwe wyzwanie dla farm wiatrowych, a ludzie obecnie zajmujący się wiatrakami jeszcze nie mają dużego doświadczenia. Widzę w tym dobrą synergię”, powiedział Sir Ian.

Tuż za roboczym portem zwiedziłem czynny plac budowy w Aberdeen South Harbour, który został zaprojektowany jako główny punkt postojowy dla morskich projektów wiatrowych.

W tym samym czasie prowadzone są testy wyeksploatowanych platform ropy naftowej i gazu ziemnego, które mają być wykorzystywane do tzw. sekwestracji dwutlenku węgla (CCS) – oddzielenia i wychwycenia CO<sub>2</sub> ze spalin i składowania go w pustych zbiornikach w celu późniejszego wykorzystania.

Jest to innowacyjny krok, którym Wielka Brytania może się pochwalić i dawać innym przykład, mając największy udział energii wiatrowej w koszyku energetycznym kraju.

Bez wątpienia jednym z największych wyzwań jest odpowiadanie na oczekiwania społeczeństwa. To, co się obecnie dzieje, to transformacja energetyczna, a nie zmiana. Mówiąc prościej, przemysł musi zadbać o to, aby oświetlenie i kuchenki działały, a domy były ciepłe w okresie zimowym. Podczas

mojej podróży po kraju, nie znalazłem nikogo, kto chciałby trzymać się polityki, która zanieczyszcza atmosferę.

Wkroczyliśmy w nową erę świadomości ekologicznej, w której panuje przekonanie, że przemysł i społeczeństwo nie mogą spowolnić globalnego ocieplenia. Jednak decydenci polityczni i przemysł walczą o jak najszybsze wdrożenie rozwiązań odpowiadających ambitnym celom energetycznym Wielkiej Brytanii.

John Defterios, CNN, gospodarz programu Global Energy Challenge